

Regionstyrelsen/Energimarknadsinspektionen

Remiss. Begäran om yttrande gällande koncessionsansökan

Sammanfattning

Begäran om yttrande angående koncessionsansökan för kraftledning har inkommit till Region Gotland från Ei (Energimarknadsinspektionen). Ei ska pröva om GEAB (Gotlandsenergi aktiebolag) ska få Koncession för deras planerade 145Kw ledning som är tänkt att ersätta en befintlig 70Kw ledning. I huvudsak ska den befintliga ledningen bytas ut och den befintliga ledningsgatan breddas, men på några sträckor ska ledningen dras på ett nytt sätt och en helt ny gata ska breddas. På Region Gotlands fastighet Follingbo Rosendal 1:23 ska en ny ledningsgata byggas ut vilket medför att träd och annan vegetation kommer att behöva huggas ned.

Ett samlat yttrande till Ei kommer att hanteras av regionstyrelseförvaltningen (RS 2026/1395) för vidare beslut i regionstyrelsen.

Yttrande

Som fastighetsägare av Gotland Follingbo Rosendal 1:23 har tekniska nämnden följande yttrande:

Yttrande från Vatten- och avloppsverksamheten (VA)

Ingen erinran förutsatt att VAs egna ledning kan samexistera med den nya gatan som korsat ledningen på Region Gotlands fastighet. Ledningen ligger i dagen, och försiktighet måste iaktas i närhet av ledningen. Det finns även ledning som är horisontalborrad och korsar den tänkta ledningsgatan. En ledningsvisning krävs innan arbete med fundament eller ställning upprättas, för att undvika skador på VA ledningen. Inom primärt vattenskyddsområde bör inte stolpar som är behandlade med kreosot användas.

Yttrande från regionekologerna

Region Gotlands fastighet Follingbo Rosendal 1:23 innehåller både äldre kalkbarrskog, karsthällmarker, alvarmarker och basiska berghällar som kommer beröras av ny ledningsdragning. Över fastigheten ämnas ny ledningsgata anläggas. Det rör sig alltså inte enbart om en breddning av befintlig ledningsgata.

I den naturvärdesinventering som Onsala Biokonsult tagit fram så har det avgränsats 21 naturvärdesobjekt inom fastigheten. 13 av dessa har naturvärdesklass 3 – påtagligt naturvärde, 4 har naturvärdesklass 2 – högt naturvärde och 4 har bedömts som naturvärdesklass 1 – högsta naturvärde. Områdena med de två högsta naturvärdesklasserna består i huvudsak av alvarmarker och karsthällmarker. De båda naturtyperna ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 1 och är prioriterade naturtyper för bevarande inom EU. Båda naturtyperna är särskilt känsliga för markstörningar eftersom det mycket tunna jordtäcket gör det svårt för vegetation att återetablera sig efter störning.

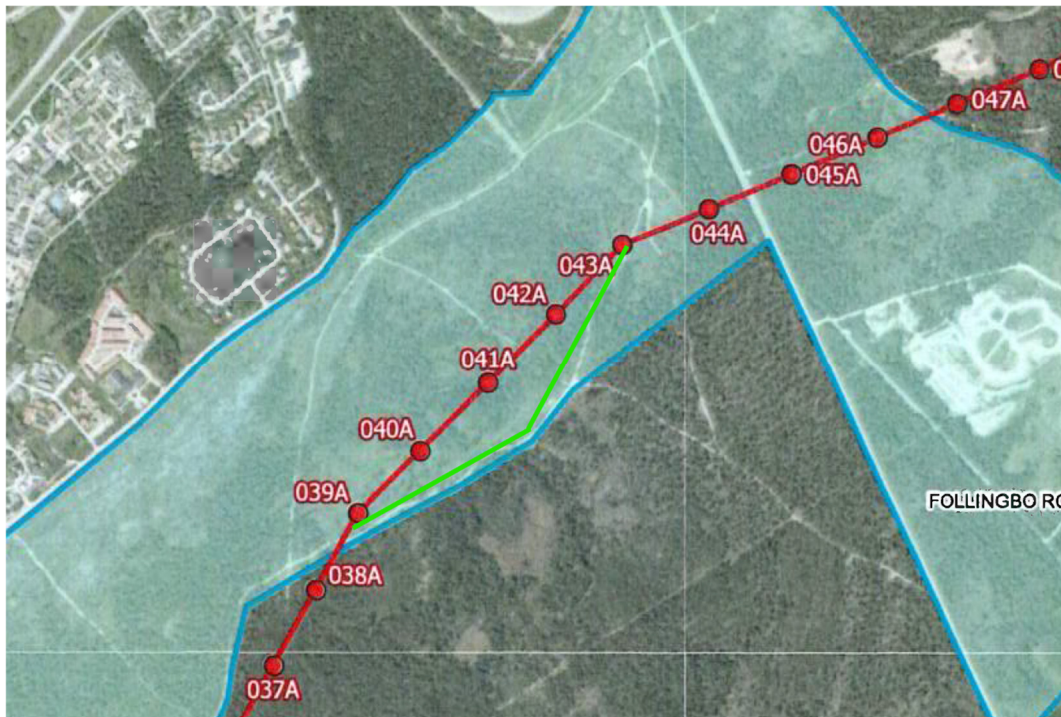
Uppförande av ledningar kan därmed medföra permanenta skador på naturtyperna som inte kan återhämta sig över överskådlig tid. Detta försvåras vidare av återkommande störningar vid underhållsbehov, så som regelbundna röjningar eller körningar med tunga maskiner i ledningsgatan. Denna påverkan är inte i linje med de miljömål och övriga miljöåtaganden som Region Gotland åtagit sig att verka för. I översiktsplan Vårt Gotland 2040 har Region Gotland antagit riktlinjer för bevarande där det framgår att naturtyperna basiska berghällar och karsthällmarker helt undantas från exploatering. Även för kontinuitetsskogar av naturtypsklass enligt habitatdirektivet så finns riktlinjen att dessa ska undantas från exploatering. Sannolikt rör det sig om några av de marker med högst naturvärde utanför skyddade områden inom Region Gotlands markinnehav.

I Onsala Biokonsults naturvärdesinventering påtalades att sträckningen i nära anslutning till travbanan är ett välbesökt strövområde. För de partier av ledningsdragningen som inte går igenom tät skogsmark så kan även upplevelsevärden riskera att gå förlorade i samband med att jungfrulig mark tas i anspråk. Området är även utpekad inom Skogsstyrelsen arbete med kartläggning av skogar med höga sociala värden. Regionens ställningstagande är att Slättflis-området utgör ett stort sammanhängande naturområde intill bebyggelse med välanvända vägar och stigar som behöver säkerställas för allmänhetens rekreation.

Att tillskapa nya anordningar eller anläggningar som kräver återkommande underhållsbehov med stora maskiner är särskilt känsligt i denna typ av naturmiljöer som karaktäriseras av sprickig berggrund och mycket liten filtrering. Detta i synnerhet då området ligger inom primär skyddszon inom Visby vattenskyddsområde.

I artskyddsutredningen som utförts av Onsala Biokonsult framgår att transportvägar och anläggningsarbeten inom koncessionskorridor kan innebära markskador vilket kan skada markfloran och övervintrande insekter. Byggvägar och tillfartsvägar kan komma att anläggas vilket kan innebära att behov av avverkning och markberedning utanför planerad koncessionskorridor. Vid anläggning av stolpar och fundament kan markarbeten innebära att en grundvattensänkning och/eller avvattning kan uppstå.

Med anledning av påtalade naturvärden och uttalade risker bör en anpassning av ledningsdragningen utredas för att undvika ianspråktagande av mark med högt och högsta naturvärde. Det finns en hög andel produktionsinriktad skogsmark sydost om området som inte hyser de naturvärden som den föreslagna sträckningen över Follingbo Rosendal 1:23 har och där påverkan på naturmiljöer som håller fullgod naturtypsklass enligt art- och habitatdirektivet helt kan undvikas. Alternativ ledningsdragningsgränslinje i bild nedan.

I fladdermusinventeringen rekommenderas att en parallell kraftledningsgata i anslutning till de befintliga gatorna anläggs som det bästa alternativet för att minska de negativa effekterna på livsmiljöer och konnektivitet i landskapet för fladdermöss överlag. Denna rekommendation gäller för hela sträckan från Träkumla till Slite. Rekommendationen bedöms relevant även över den berörda fastigheten Follingbo Rosendal 1:23. Om en annan sträckning som helt undantar fastigheten och de berörda livsmiljöerna är utesluten är det högt rekommenderat att nyttja befintlig väginfrastruktur som en del i ledningsgatans bredd från vilket underhåll och tillfart kan ske med resultatet att det medför en minskad fragmentering av naturmiljön.

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Anna Rieem
Tillförordnad avdelningschef för Mex- och projektavdelningen 3-7 augusti 2026

Skickas till
Regionstyrelseförvaltningen, Helena Andersson